

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

LIX. Dolo facit, qui petit, quod restituere oportet eundem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

monii impugnare non poterat: non enim metu, sed precibus & largitionibus, quæ voluntariè non contrariantur, inducta erat.

(G) Nec ætas oberat, quia ex consummato matrimonio prolem suscepit, quæ capacitatem ad matrimonium probabat.

(H) Si in ipsa matrimonii celebratione conditio apposita fuisset, hæc

istius valorem impedivisset. *Civ. cap. fin. de condit. apposit.* Secus si interposita dotalia matrimonium antecedentia, de religione, in qua proles educanda, convenissent.

(I) Maritus etiam auxilio brachii sæcularis omninò cogendus erat, ut uxorem reciperet, prolemque in religione Catholica educati permitteret.

REGULA LIX.

Dolo facit qui petit, quod restituere oportet eundem.

Quæres primo. Quis hujus Regulæ sensus?

ꝛ. Qui ab altero petit id, quod eundem mox restituere debet dolo facere, & alterum defraudare velle præsumitur. Ratio est: quia bona fides adesse non potest, cum illud, quod petitum, statim restituendum. Præterea lex & natura inutilem abhorret circuitum, ut fiat pluribus, quod paucioribus expediri potest. *Arg. L. 1. C. ne uxor. pro marito Sc.* Exempla sunt 1mo. Fœneratori promissas usuras exigenti opponitur exceptio, quod usuras exactas statim restituere teneatur. *Cap. cum tu. s. cap. suas. 13. de usur.* 2do. Marito dotem à Socero promissam post mortem uxoris postulanti doli objicitur exceptio, eò quod soluto per mortem matrimonio

dotem receptam mox restituere obligetur. *L. apud Celsum. 4. §. apud Julianum. ff. de doli mali Sc. metus except.*

Quæres secundo. Quæ hujus Regulæ exceptiones?

ꝛ. Sequentes. 1mo. Non tenet Regula, quando non eidem, sed tertio facienda est restitutio. Sic Commodatarius rem sibi commodatam & à fure ablatam ab eodem justè reperit, eò quod res commodanti ejus domino sit restituenda. 2do. Fallit Regula, si non statim, sed post temporis intervallum facienda sit restitutio; ut Pater à filia sua Titii uxore hæres est institutus, & rogatus, ut hæritatem post mortem suam nepoti testatricis Titii filio restituat: in quo casu Pater in petitione hæreditatis filia suæ doli exceptione repellitur.

quit: quia non statim, sed post mortem suam hæreditatem restituere obligatur. 3tio. Non tenet in depositi Contractu; deponenti quippe rem suam eandemque repetenti nulla compensatio, deductio &c. in rei dominio non fundata opponi potest: ideo si de-

ponens pecuniam depositam à depositario repetat, quamvis deponens ex emptione ædium depositario factus fuerit debitor, depositarius tamen doli opponere nequit exceptionem. L. si quis. 11. C. depositi.

REGULA LX.

Non est in mora, qui potest exceptione legitimâ se tueri.

Quæres primo. Quis in mora esse dicitur?

R. Qui cum sciat, aut facilè scire possit, & deberet, quod debitor existat, nihilominus ab homine vel Jure interpellatus non solvit, aut, quod debet, præstare omittit.

Quæres secundo. Quis hujus Regulae sensus?

R. Non est in mora, à quo solutio aut rei cujusdam præstatio jure peti nequit, vel petenti legitima, hoc est talis, quæ à potiore, per replicationem elidi non potest. opponi valet exceptio. Ratio est: quia qui debitum præstare non

obligatur, aut etiam contra exigentem legaliter se defendere potest, si non præstet, quod prætenditur debitum, non est in culpa, consequenter nec in mora, cum mora delictum, dolum, vel culpam præsupponat. L. quod te. 5. ff. de reb. credit.

Quæres tertio. Quæ sunt à mora excusantes legitimæ exceptiones?

R. Sunt doli mali, metûs, jurisjurandi, quod debitum non sit liquidum, quod Contractus à petitore non sit impletus, quod tempus solutionis nondum advenerit, quod compensatio facta, quod solutio sit impossibilis &c. legitimæ exceptiones.

C A S U S.

Ad utramque Regulam.

Justina Filia nobilis, postquam cum Carholico matrimonium contraxerat, Capitaneo Borussico, ut dicebat, post annum literas Capitaneo à sua uxore

re